

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter ändras, eftersom Europaparlamentets och rådets förordning om energimärkning föresätter en ändring av lagen. Det föreslås att lagen ändras genom att det införs bestämmelser om påföljderna för brott mot de skyldigheter som anges i förordningen. Dessutom föreslås det att bestämmelser som överlappar förordningen stryks ur lagen och att vissa ändringar av teknisk natur görs i lagen.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2019.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÄN MOTIVERING	4
1 INLEDNING	4
2 NULÄGE	4
2.1 Lagstiftning och praxis	4
2.2 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i EU.....	5
<i>Lagstiftningen i utlandet</i>	5
<i>Utvecklingen av ny lagstiftning i Europeiska unionen</i>	5
<i>Delegerade akter och skalrevidering</i>	6
<i>Produktdatabasen</i>	6
<i>Mer energieffektiva produkter samt rättsakter om energietiketter</i>	6
<i>Bestämmelser om energieffektivitet</i>	7
<i>Lagstiftning och praxis i vissa länder i Europeiska unionen</i>	7
Förbundsrepubliken Tyskland (Tyskland)	7
Förenade Konungariket Storbritannien och Nordirland (Förenade kungariket)	8
2.3 Bedömning av nuläget	8
<i>Krav som följer av förordningen om energimärkning</i>	8
<i>Problem i den nuvarande författningsstrukturen</i>	8
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN.....	9
3.1 Målsättning och de viktigaste förslagen	9
Åland	9

RP 187/2018 rd

3.2	Alternativ	10
4	PROPOSITIONENS KONSEKVENSER.....	10
4.1	Ekonomiska konsekvenser	10
4.2	Konsekvenser för myndigheterna.....	12
4.3	Miljökonsekvenser och samhällsliga konsekvenser	12
5	BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	12
5.1	Beredningsskeden och beredningsmaterial	12
5.2	Remissyttranden och hur de har beaktats.....	13
	DETALJMOTIVERING	15
1	LAGFÖRSLAG	15
2	NÄRMARE BESTÄMMELSER OCH FÖRESKRIFTER.....	18
3	IKRAFTTRÄDANDE	18
4	FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING	18
	LAGFÖRSLAG.....	20
	om ändring av lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter	20
	BILAGA	24
	PARALLELLTEXTER.....	24
	om ändring av lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter	24

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1369 av den 4 juli 2017 om fastställande av en ram för energimärkning och om upphävande av direktiv 2010/30/EU (*förordningen om energimärkning*) tillämpas från och med den 1 augusti 2017. På grund av den nya förordningen om energimärkning behöver lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter (1005/2008, *ekodesignlagen*) ändras.

Enligt förordningen om energimärkning ska medlemsstaterna även fastställa regler om sanktioner och kontrollmekanismer för överträdelse av förordningen om energimärkning och de delegerade akterna och vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de tillämpas. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.

Det är ändamålsenligt att de tillägg och ändringar i lagstiftningen som förordningen om energimärkning förutsätter sätts i kraft genom att den nationella lagstiftningen uppdateras. Det är inte ändamålsenligt att stifta en separat lag med den reglering som krävs enligt förordningen om energimärkning.

2 Nuläge

2.1 Lagstiftning och praxis

Ekodesignlagen trädde i kraft den 1 januari 2009. Lagen har ändrats genom lag 1009/2010, som trädde i kraft den 1 december 2010. Statsrådets förordning om krav på ekodesign för produkter (1043/2010, *ekodesignförordningen*) har utfärdats med stöd av ekodesignlagen.

I Finland hör produkters energieffektivitet till både arbets- och näringsministeriets och miljöministeriets behörighet. Till arbets- och näringsministeriet hör ramlagstiftningen och godkännande av de besiktningsorgan som deltar i bedömningen av överensstämmelse med kraven i fråga om andra energirelaterade produkter än de som hör till miljöministeriets ansvarsområde. Till miljöministeriets behörighet hör godkännande av besiktningsorgan som deltar i bedömningen av byggprodukter samt produktgruppspecifika bestämmelser som gäller byggprodukter. Till Energimyndighetens behörighet hör produktgruppspecifika bestämmelser som gäller andra än byggprodukter. För tillsynen står Säkerhets- och kemikalieverket (*Tukes*), som är tillsynsmyndighet enligt ekodesignlagen.

Enligt den nya förordningen om energimärkning gör energimärkning det möjligt för kunderna att göra väl underbyggda val med utgångspunkt i energirelaterade produkters energianvändning. Informationen bidrar till energibesparingar och lägre energiräkningar för kunderna. De främjar samtidigt innovation och investeringar i tillverkningen av mer energieffektiva produkter. Väl underbyggda val från kundernas sida och en harmonisering på unionsnivå av kraven på produkterna gagnar även tillverkare, näringslivet och unionens ekonomi. Förordningen om energimärkning har ersatt energimärkningsdirektivet, och efter att förordningen har trätt i kraft behöver den nationella ekodesignlagen uppdateras.

2.2 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i EU

Lagstiftningen i utlandet

Denna proposition gäller reglering som tillämpas i alla medlemsstater i Europeiska unionen, och det är således svårt att göra jämförelser med utländsk lagstiftning.

Utvecklingen av ny lagstiftning i Europeiska unionen

Ett av de huvudsakliga målen med Europeiska unionens nya förordning om energimärkning är att förbättra ramen för lagstiftning och tillsyn när det gäller energimärkning. Syftet är dessutom att uppnå unionens energieffektivitetsmål för 2020—2030 och unionens mål vad gäller miljön och klimatförändringen samt att inverka positivt på de energirelaterade produkternas och deras delars miljöprestanda.

Enligt förordningen ska medlemsstaterna införa nationella lagar i fall då energirelaterade produkter inte omfattas av delegerade akter, dvs. produktgruppspecifika rättsakter. Vidare bör medlemsstaterna enligt förordningen kunna behålla eller införa nya nationella system för märkning av sådana produkter.

Energieffektivitet är en viktig del av unionens klimat- och energipolitik och ett centralt inslag i unionens ram för klimat- och energipolitiken fram till 2030. Det lagstiftningspaket från 2009 som binder medlemsstaterna kallas klimat- och energipaketet. Lagstiftningen syftar till att minska gemenskapens energianvändning med 20 procent fram till 2020 jämfört med utvecklingsprognosen från 2007.

Förhoppningen är att politiken framöver ska minska efterfrågan på energi. Tack vare energimärkningen kan kunderna göra medvetna val med hjälp av information om produkters energiförbrukning. Kommissionen har ansett att ramen för energimärkning behövde uppdateras genom en ny förordning om energimärkning.

Artikel 7.4 i den nya förordningen om energimärkning som trädde i kraft 2017 förutsätter att medlemsstaterna fastställer regler om sanktioner och kontrollmekanismer för överträdelse av förordningen och de delegerade akterna och vidtar alla behövliga åtgärder för att säkerställa att de tillämpas.

Tillämpningsområdet för förordningen om energimärkning omfattar alla produkter som för första gången släpps ut på unionsmarknaden, inklusive begagnade produkter och importerade produkter från länder utanför EU. Standardiserade obligatoriska etiketter i enlighet med förordningen om energimärkning med produktinformationsblad för energirelaterade produkter ger kunderna jämförbar information om produkternas energieffektivitet. Etikettens nuvarande färgskala från mörkgrönt till rött behålls som grund. För merparten av produktgrupperna ska etiketten utöver etikettens skala även visa den absoluta energianvändningen, så att kunderna kan förutse konsekvenserna av sina val för energiräkningarna.

Delegerade akter och skalrevidering

Enligt EU:s nya förordning om energimärkning är de viktigaste nya bestämmelserna de som gäller delegerade akter, skalrevidering av etiketter och produkt databasen. Skalrevidering av etiketter innebär att energieffektivitetsklasserna för produkter fastställs på nytt.

Enligt förordningen om energimärkning ska etiketterna skalrevideras. Vid ytterligare skalrevidering ska kommissionen enligt artikel 11.8 i förordningen om energimärkning säkerställa att inga produkter förväntas omfattas av energiklass A vid den tidpunkt då etiketten införs och att den tidpunkt då en majoritet av modellerna kommer att omfattas av i denna klass förväntas infalla minst tio år senare. Ett undantag från artikel 11.8 är artikel 11.9, som föreskriver att när teknik förväntas utvecklas snabbare ska det fastställas krav som innebär att inga produkter förväntas omfattas av energiklasserna A och B vid den tidpunkt då etiketten införs.

Kommissionen har getts genomförandebefogenheter enligt artiklarna 17 och 18 i förordningen om energimärkning för att den ska kunna fastställa huruvida en nationell åtgärd är berättigad och även fastställa närmare krav angående de operativa detaljerna avseende produkt databasen i enlighet med artikel 10 i förordningen om energimärkning. Kommissionen har dessutom getts befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 16.1–16.4 och att ha ett uppdaterat register enligt artikel 16.5 över de delegerade akterna och över åtgärder som utvecklar ekodesigndirektivet.

Enligt förordningen om energimärkning har klassificeringen med bokstäver från A till G har visat sig vara gynnsam för kunderna, eftersom en enhetlig tillämpning av den i alla produktgrupper har ökat transparensen och förståelsen bland kunderna.

Produkt databasen

Enligt artikel 12 i förordningen om energimärkning ska kommissionen upprätta en produkt databas som ska bestå av en offentlig del, en efterlevnadsdel samt en onlineportal som ger åtkomst till dessa två delar. Produkt databasen ska varken ersätta eller ändra marknadskontrollmyndigheternas ansvar. Produkt databasens efterlevnadsdel är endast tillgänglig för marknadskontrollmyndigheterna och kommissionen. I produkt databasen ska ingå behövlig information om produkterna, t.ex. de särskilda delarna av den tekniska dokumentationen.

Mer energieffektiva produkter samt rättsakter om energietiketter

Energietiketten anger produktens energiförbrukning under användningstiden på en skala från A till G. Direktiven med bestämmelser om energimärkning för varje produktgrupp har satts i kraft nationellt genom arbets- och näringsministeriets eller miljöministeriets förordningar eller beslut. Om kommissionen utfärdar produktgruppspecifika krav genom en förordning, förutsätter detta inga åtgärder från medlemsstaternas sida, men om kraven fastställs genom direktiv ska medlemsstaterna vidta åtgärder. Lissabonfördraget, som gäller ändring av fördraget om Europeiska unionen och fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, trädde i kraft 2009 och påverkade energimärkningsdirektivets innehåll med avseende på kommittéförfarandet. De produktgruppspecifika kraven fastställs i ett system med delegerade akter, dvs. lagstiftningsbefogenheten har delegerats direkt till kommissionen. Rättsakter på lägre nivå som antogs med stöd av det då nya, numera upphävda energimärkningsdirektivet är kommission-

ens delegerade akter. Inom ekodesignsystemet var de kommissionen genomförandeakter, och därför skulle ekodesignlagens bestämmelser tillämpas på dessa produkter.

Kraven på energimärkning av energiprodukter gäller utsläppande på marknaden av energianvändande produkter samt energietiketter, informationsblad och teknisk dokumentation för produkterna. Dessutom finns det produktgruppsspecifika rättsakter om energimärkning.

Kommissionen har startat ett omnibusprojekt som gäller rättsakterna om energimärkning och ekodesign. Projektet syftar till att ändra de befogenheter att anta delegerade akter som gavs i det gamla fördraget så att de motsvarar det nya fördraget. Oftast är det fråga om att i den föreskrivande kommittén (regulatory procedure with scrutiny) ändra kommissionens befogenheter till ett förfarande med antingen genomförandeakter eller delegerade akter.

Bestämmelser om energieffektivitet

Europeiska unionen har vidtagit en lång rad åtgärder i syfte att främja och öka energieffektiviteten i energiproduktionen samt i anordningar, byggnader och transporter.

Finlands långsiktiga energi- och klimatstrategi och statsrådets principbeslut om energieffektivitetsåtgärder (2010) har till stor del genomförts genom energieffektivitetsavtal. Avtalssystemet har varit ett centralt verktyg i genomförandet av energieffektivitetsdirektivet (2012/27/EU).

I Finland har Europaparlamentets och rådets direktiv om energieffektivitet, om ändring av direktiven 2009/125/EG och 2010/30/EU och om upphävande av direktiven 2004/8/EG och 2006/32/EG genomförts genom energieffektivitetslagen (1429/2014).

Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/27/EU om energieffektivitet (EED-direktivet) ersatte energitjänstedirektivet 2006/32/EG (1) (ESD-direktivet) och direktiv 2004/8/EG om främjande av kraftvärme på grundval av efterfrågan på nyttiggjord värme på den inre marknaden för energi (CHP-direktivet). EED-direktivet ersatte också en del av ekodesigndirektivet och en del av det upphävda direktivet om energimärkning.

Lagstiftning och praxis i vissa länder i Europeiska unionen

De krav som ställs i förordningen om energimärkning är lika för alla medlemsstater i Europeiska unionen och skyldigheterna har införlivats i respektive EU-lands nationella lagstiftning på olika sätt och vid olika tidpunkter. Som exempel i denna proposition används Förbundsrepubliken Tyskland och Förenade Konungariket Storbritannien och Nordirland, vilka redan har införlivat de skyldigheter som anges i förordningen om energimärkning i sin nationella lagstiftning.

Förbundsrepubliken Tyskland (Tyskland)

EU:s medlemsstat Tyskland har genomfört bestämmelserna om sanktioner och marknadskontroll i förordningen om energimärkning genom den nationella så kallade ENVK-lagen (Gesetz zur Kennzeichnung von energieverbrauchsrelevanten Produkten, Kraftfahrzeugen und Reifen mit Angaben über den Verbrauch an Energie und an anderen wichtigen Ressourcen). Närmare bestämmelser finns i en förordning som utfärdats med stöd av ENVK-lagen. På grund av det

federala systemet i Tyskland och dess lagstiftning torde alla dess 16 delstater genomföra ENVK-förordningen om marknadskontroll. De tillämpar dock ingen särskild reglering om EU-energimärkning.

I Tyskland har de ändringar som förordningen om energimärkning förutsätter genomförts på samma sätt som i Finland, dvs. genom att uppdatera lagstiftningen.

Förenade Konungariket Storbritannien och Nordirland (*Förenade kungariket*)

Förenade kungariket har genomfört de ändringar som förordningen om energimärkning förutsätter i den nationella lagen "The Energy Information Regulations 2011" (S.I.2011/1524). Ändringarna i den nationella lagstiftningen (the Energy Information (Amendment) Regulations 2018) blev klara den 27 februari 2018, lagändringarna behandlades i parlamentet den 28 februari 2018 och de trädde i kraft den 29 mars 2018. De rättsakter som ändrades på grund av förordningen om energimärkning ersatte hänvisningarna i lagstiftningen till det tidigare energimärkningsdirektivet. Förenade kungariket har hittills gjort en konsekvensbedömning endast med avseende på genomförandet av EU:s rättsakter om energimärkning.

I nuläget kan man endast uppskatta de totala konsekvenserna av de nya EU-rättsakterna inom den privata, offentliga och tredje sektorn. En bedömning av de ekonomiska konsekvenserna (kostnads-nyttoanalys) har i första hand gjorts utifrån kommissionens enskilda produktspecifika EU-åtgärder.

I Förenade kungariket har de ändringar som förordningen om energimärkning förutsätter genomförts på liknande sätt som i Finland, dvs. genom att uppdatera lagstiftningen.

2.3 Bedömning av nuläget

Krav som följer av förordningen om energimärkning

Ekodesignlagen trädde i kraft den 1 december 2010 och ska nu uppdateras eftersom den nya förordningen om energimärkning som gäller medlemsstaternas skyldigheter trädde i kraft 2017. Förordningen om energimärkning förutsätter att det föreskrivs nationellt om kontroll- och sanktionsåtgärder. Artikel 7.4 i den nya förordningen om energimärkning förutsätter att medlemsstaterna fastställer regler om sanktioner och kontrollmekanismer för överträdelse av förordningen och de delegerade akterna och vidtar alla behövliga åtgärder för att säkerställa att de tillämpas.

Problem i den nuvarande författningsstrukturen

Ekodesignlagen bör uppdateras även på grund av att den innehåller bestämmelser som överlappar förordningen om energimärkning. Straffbestämmelsen i ekodesignlagen bör revideras, eftersom en del av de paragrafer som det hänvisas till i bestämmelsen upphävs. Av de produktgruppspecifika bestämmelser, förordningar och beslut som anges i ekodesignlagens 43 § gäller dessutom endast 1 mom. 1 punkten om effektivitetskrav för värmepannor. Avsikten är att flytta den till en förordning av statsrådet som utfärdats med stöd av ekodesignlagen, som föreslås revideras i denna proposition.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

3.1 Målsättning och de viktigaste förslagen

Målet är att ändra den nationella lagen så att den uppfyller kraven i förordningen om energimärkning.

När förordningen om energimärkning har trätt i kraft måste den nationella ekodesignlagen ändras så att den motsvarar kraven i den nya förordningen. Samtidigt upphävs lagens bestämmelser om genomförande av energimärkningsdirektivet (2010/30/EU).

Enligt förslaget ska lagens syfte och tillämpningsområde ändras så att det hänvisas till förordningen om energimärkning. . Det föreslås att språkraven avseende försäkran om överensstämmelse utökas så att de gäller även andra språk än finska och svenska och att det i paragrafen om distansförsäljning införs en hänvisning till förordningen om energimärkning. Lagens straffbestämmelse ändras så att den uppfyller kraven i förordningen om energimärkning och motsvarar förordningens tillämpningsområde. Ikraftträdandebestämmelsen ändras i fråga om produkter som släpps ut på unionsmarknaden för första gången.

Åland

Enligt grundlagens 120 § har landskapet Åland självstyrelse enligt vad som särskilt bestäms i självstyrelselagen för Åland.

Enligt 18 § 10, 22 och 27 punkten i självstyrelselagen för Åland (1144/1991, *självstyrelselagen*) har landskapet lagstiftningsbehörighet i fråga om natur- och natur- och miljövården, näringsverksamheten och elproduktionen inom landskapet. Enligt 19 § i självstyrelselagen ska lagstiftningsbehörigheten bedömas utifrån det område till vilket åtgärderna sakligt sett närmast kan hänföras.

Ekodesignlagen har genomförts genom landskapslagen (2011:80) om tillämpning i landskapet Åland av bestämmelser om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter, utfärdad den 26 augusti 2011 (*landskapslagen*). Huvudregeln enligt landskapslagens 1 § är att ändringar i ekodesignlagen ska tillämpas i landskapet från det att de träder i kraft i riket, om inte annat följer av landskapslagen. Enligt 3 § i landskapslagen ska de förvaltningsuppgifter som enligt de författningar som avses i 1 och 5 § hör till statens myndigheter skötas av landskapsregeringen till den del förvaltningen grundar sig på landskapets lagstiftningsbehörighet. På åtgärder enligt 38 § i ekodesignlagen tillämpas på Åland landskapslagen (1993:27) om grunderna för avgifter till landskapet. Enligt 5 § i landskapslagen kan Ålands landskapsregering inom landskapets behörighet genom landskapsförordning besluta att författningar som utfärdats med stöd av ekodesignlagen ska tillämpas i landskapet Åland.

Enligt 18 § 25 punkten i självstyrelselagen har landskapet Åland lagstiftningsbehörighet i fråga om beläggande med straff och storleken av straff samt utsättande och utdömmande av vite och användning av andra tvångsmedel inom rättsområden som hör till landskapets lagstiftningsbehörighet.

3.2 Alternativ

Även om förordningen om energimärkning ålägger medlemsstaterna att införa nationella bestämmelser t.ex. om påföljder för brott mot författningarna och om tillsynsmekanismer, har medlemsstaterna möjlighet att delvis besluta hur det nationella genomförandet sker. I samband med beredningen av ekodesignlagen undersöktes följande två alternativ för genomförandet: att stifta en helt ny ekodesignlag eller att uppdatera den gällande lagen. Under beredningen valde man på grund av tidsplanen att uppdatera den gällande lagen.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

De ekonomiska konsekvenserna består i praktiken helt av de skyldigheter som företagen åläggs i förordningen om energimärkning. Det är endast det språkkrav som föreslås i 3 kap. 8 § som medför ekonomiska konsekvenser i form av en uppskattningsvis liten ökning av regleringsbördan.

I artiklarna 3—6 i förordningen om energimärkning åläggs leverantörer och återförsäljare skyldigheter. Leverantörer ska bl.a. säkerställa att produkter som släpps ut på marknaden åtföljs av tryckta energietiketter. Leverantörer är också skyldiga att i kommissionens produktdata-bas föra in information enligt bilaga I till förordningen.

De ovannämnda skyldigheterna enligt förordningen innebär att företagen får både materiella kostnader (tryckta etiketter och produktinformationsblad) och personalkostnader (fullgörande av skyldigheter, inskolning och utbildning av personal samt planering och genomförande av eventuella ändringar i affärsprocesserna). Tabellen nedan visar antalet företag som är verk-samma inom de näringsgrenar som sannolikt berörs av skyldigheterna i förordningen. Informationen grundar sig på Statistikcentralens struktur- och bokslutsstatistik över företag från 2016 (www.stat.fi).

Näringsgren (TOL 2008)	Antal företag
26 Tillverkning av datorer, elektronikvaror och optik	571
264 Tillverkning av hemelektronik	31
4643 Partihandel med hushållsapparater	302
46432 Partihandel med hemelektronik	132
47111 Stora stormarknader (över 1 000 m ²)	263
47191 Självbetjäningsvaruhus (över 2 500 m ²)	29
47192 Varuhus (över 2 500 m ²)	10
4743 Specialiserad butikshandel med ljud- och bildanläggningar samt videoutrustning	192
4754 Specialiserad butikshandel med elektriska hushållsmaskiner och hushållsapparater	342
Totalt	1 872

Detta utkast till proposition innehåller ingen mer detaljerad bedömning av den regleringsbörda som skyldigheterna i förordningen orsakar företagen. Kostnaderna följer direkt av förordningen.

Propositionens ekonomiska konsekvenser beror på vilka produktgruppsspecifika krav som har utfärdats eller kommer att utfärdas med stöd av den nya förordningen om energimärkning, det upphävda energimärkningsdirektivet och ekodesigndirektivet. De produktgruppsspecifika rättsakter som antas med stöd av förordningen om energimärkning och ekodesigndirektivet har

ekonomiska konsekvenser för tillverkarna och importörerna och dessutom för hela konstruktions- och tillverkningskedjan. Innovativa och tekniskt högkvalitativa energieffektiva produkter gynnas av energimärkningen och skalrevideringen, eftersom de skapar konkurrensfördelar gentemot mindre avancerade produkter och styr konsumenternas beteende. Enligt motiveringen till förordningen bidrar information om effektiva och hållbara energirelaterade produkter i hög grad till energibesparingar och lägre energiräkningar, och främjar samtidigt innovation och investeringar i tillverkningen av mer energieffektiva produkter. En förbättring av energirelaterade produkters effektivitet genom väl underbyggda val från kundernas sida och en harmonisering på unionsnivå av krav på området gagnar även tillverkare, näringslivet och unionens ekonomi överlag.

4.2 Konsekvenser för myndigheterna

Tillsynen av efterlevnaden av ekodesignlagen blir kvar hos arbets- och näringsministeriet, och styrningen i samband med energirelaterade byggprodukter hör fortfarande till miljöministeriet. Säkerhets- och kemikalieverket ska fortfarande övervaka att de energirelaterade produkterna överensstämmer med lagen och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

4.3 Miljökonsekvenser och samhällseliga konsekvenser

Den nya förordningen om energimärkning är direkt gällande lagstiftning i varje medlemsstat och kommer därmed också att få konsekvenser i Finland. En förbättring av energieffektiviteten i Finland och hela EU bidrar till att uppnå unionens energieffektivitetsmål för 2020 och 2030 samt unionens mål vad gäller miljön och klimatförändringen. Att minska energibehovet framförs som en nyckelåtgärd i den europeiska strategin för energitrygghet, som återfinns i kommissionens meddelande från maj 2014. Energibehovet har också beaktats i 2015 års ramstrategi för den europeiska energiunionen.

Enligt den nationella klimat- och energistrategin ska energieffektivitet främjas i högre grad än tidigare i hela energisystemet. Målet är att öka energirådgivningen för konsumenter och deras delaktighet.

Totalt sett uppskattas konsekvenserna av denna proposition för miljön eller samhället bli obetydliga.

5 Beredningen av propositionen

5.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid arbets- och näringsministeriet i samarbete med miljöministeriet. Under beredningen har Energimyndigheten och Säkerhets- och kemikalieverket hörts före remissbehandlingen.

Säkerhets- och kemikalieverket är en tillstånds- och tillsynsmyndighet som främjar säkerheten och tillförlitligheten hos produkter och tjänster och i industriell verksamhet. Verket har föreslagit att påföljdssystemet i lagen ska förnyas så att marknadstillsynsmyndigheten kan vidta effektivare åtgärder mot produkter som inte överensstämmer med kraven. En reform förutsätter närmare utredningar som på grund av tidsplanen inte har kunnat genomföras i samband med denna proposition.

5.2 Remissyttranden och hur de har beaktats

Arbets- och näringsministeriet har begärt utlåtande om utkastet till regeringens proposition av följande instanser: justitieministeriet, inrikesministeriet, finansministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, kommunikationsministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, miljöministeriet, Ålands landskapsregering, Energimyndigheten, Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes), Säkerhets- och kemikalieverkets ackrediteringsenhet (Ackrediteringstjänsten FINAS), Konkurrens- och konsumentverket, Trafiksäkerhetsverket Trafi, Tullen, Kommunikationsverket, Aalto-universitetets tekniska högskola, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK, info@tsy.fi, Skogsindustrin rf, Finsk Energiindustri rf, Autoalan keskusliitto ry, Livsmedelsindustriförbundet rf, Finsk Handel rf, Kemiindustrin rf, Turism- och Restaurangförbundet rf, Plastindustrin rf, Finlands Kommunförbund rf, RAKLI ry, Elektroniikan Tukkukauppiat ry, Finlands näringsliv EK, Helen Ab, Inspecta Oy, Kodintekniikkaliitto ry, Kuluttajat - Konsumenterna r.y, Talotekniikkateollisuus ry, Uppvärmningsenergi Föreningen rf, Teknologiska forskningscentralen VTT Ab, VTT Expert Services Oy, Byggnadsindustrin RT rf, SGS FIMKO Oy, Suunnittelu- ja konsultointiyrietykset SKOL ry, Sesko rf, Suomen Kinteistöliitto ry:n Palvelu Oy, Finlands naturskyddsförbund rf, Greenpeace, Suomen Sairaala-tekniikan yhdistys ry, Standardiseringsförbund SFS rf, Sähköteknisen Kaupan Liitto ry, Finlands Ljustekniska Sällskap r.f., Företagarna i Finland rf, Finlands miljöcentral SYKE, Sähkö- ja teleurakoitsijaliitto STUL ry, Finska Elenergiförbundet rf, Sähkölaitteistojen Kunnossapito-yhdistys SÄKPY ry, Elkonsulterna i Finland NSS rf, Business Finland Oy, Suomen Sähkö- ja Automaatioasennus, Sähköturvallisuuden edistämiskeskus STEK ry, Teollisuuden Voima Oy, Arbetseffektivitetsföreningen rf, Olje- och biodrivmedelsbranschen rf, Motiva Oy, Medieförbundet rf, och Öljyalan palvelukeskus Oy.

Sammanlagt 11 instanser yttrade sig. Dessutom skickades 1 beslut till arbets- och näringsministeriet. Remissinstanserna ställde sig i allmänhet positiva till förslaget och understödde målen för förordningen om energimärkning och en uppdatering av ekodesignlagen.

Av remissinstanserna uppgav konkurrens- och konsumentverket, kommunikationsverket, Finlands Kommunförbund rf och Kuluttajaliitto-Konsumentförbundet ry att de inte har några särskilda kommentarer.

Ålands landskapsregering uppgav i sitt beslut att den inte har någon anledning att yttra sig om regeringens proposition. I beslutet presenterades Åländsk lagstiftning som hänför sig till propositionen.

Kommunikationsministeriet understöder målen för förordningen om energimärkning, vilka också stöder den nationella klimat- och energistrategin genom att främja energieffektiviteten hos apparater.

Jord- och skogsbruksministeriet anser att de ändringsförslag som ingår i propositionen är ändamålsenliga och värda att understödas.

Miljöministeriet föreslog i sitt yttrande ändringar och tillägg till den allmänna motiveringen och detaljmotiveringen.

I sitt yttrande konstaterade Energimyndigheten att den allmänna motiveringen och detaljmotiveringen samt konsekvensbedömningen behöver komprimeras. Energimyndigheten föreslog

också vissa lagtekniska ändringar och strykningar. Energimyndigheten ansåg att propositionsutkastet bör göras mer konsekvent och att överlappningar och upprepningar bör undvikas. Energimyndigheten betonade vikten av det nationella genomförandet av ekodesigndirektivet och att detta beaktas i ekodesignlagen, t.ex. när det gäller att bevara de omfattande definitionerna i 3 §. Energimyndigheten föreslog också ändringar och preciseringar i den föreslagna lagens 1, 2, 3, 21 § och i 37 § med avseende på uppbyggnaden, motiveringarna och brottsbenämningen.

MTK instämmer i den bedömning i propositionsutkastet som säger att ”Enligt den nationella klimat- och energistrategin ska energieffektivitet främjas i högre grad än tidigare i hela energisystemet”.

Business Finland poängterade att man på det nationella planet bör se till att det finns tillräcklig och långsiktig offentlig forsknings- och utvecklingsfinansiering som kan utmana företag och forskningsgrupper att skapa energieffektiva och ekologiska lösningar genom innovationer.

Säkerhets- och kemikalieverket föreslog i sitt yttrande att begreppet tillsyn ska preciseras i fråga om verkets tillsynsskyldighet. Säkerhets- och kemikalieverket framförde att tillsynsmedlen enligt den gällande ekodesignlagen är delvis ineffektiva i situationer där energimärkningen enligt tester inte motsvarar produktens egenskaper. Säkerhets- och kemikalieverket anser att det på denna punkt vore bra att utreda olika alternativ för hur påföljderna för lagstridigheter, t.ex. påföljdsavgifterna, kan effektiviseras. Säkerhets- och kemikalieverket anser att det är bra att propositionen nämner verkets förslag om att se över påföljdssystemet i lagen.

I yttrandena framfördes dessutom flera andra detaljerade anmärkningar om lagförslaget. Det som framförts i yttrandena har i tillämpliga delar beaktats vid färdigställandet av propositionen.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1 §. Lagens syfte. Paragrafen föreslås bli ändrad så att den innehåller en hänvisning till förordningen om energimärkning och till energirelaterade produkter för vilka Europeiska unionen utfärdar produktgruppsspecifika krav. Europeiska unionens förordningar förutsätter delvis nationellt genomförande och ekodesignlagen ska därför uppdateras. I övrigt förblir paragrafen oförändrad.

2 §. Tillämpningsområde. Det föreslås att paragrafen ändras så att lagens tillämpningsområde är begränsat till att gälla energirelaterade produkter i enlighet med direktivets tillämpningsområde. I artikel 1 i förordningen om energimärkning fastställs syftet och tillämpningsområdet, dvs. en ram för energirelaterade produkter som släpps ut på marknaden eller tas i bruk. Artikeln föreskriver också att produkterna ska förses med en etikett och att standardiserad produktinformation ska tillhandahållas avseende energieffektivitet, produkternas användning av energi och andra resurser under användning samt kompletterande information om produkter.

7 §. Bedömning av energirelaterade produkters överensstämmelse med kraven. Det föreslås att paragrafen ändras så att det föreslagna bemyndigandet bättre ska motsvara formuleringen i det gällande bemyndigandet och rubriken för och syftet med 7 §. Avsikten är att lyfta upp bestämmelserna i artikel 7.2 och bilagorna III–IV i rådets direktiv 92/42/EEG av den 21 maj 1992 om effektivitetskrav för nya värmepannor som eldas med flytande eller gasformigt bränsle (verkningsgradsdirektivet) från miljöministeriets föreskrift till en förordning av statsrådet. Detta kräver inget annat bemyndigande än det som anges i 7 § 2 mom. Genom kommissionens förordning 813/2013 upphävdes verkningsgradsdirektivet (92/42/EEG), med undantag för artiklarna 7.2 och 8 och bilagorna III–V. Bilaga V och artikel 8 har redan genomförts genom de gällande bestämmelserna i denna lag.

8 §. Försäkran om överensstämmelse. Till paragrafen fogas en mening enligt vilken teknisk dokumentation och försäkran om överensstämmelse som gäller energirelaterade produkter ska finnas på finska eller svenska eller något annat språk som Säkerhets- och kemikalieverket har godkänt. I övrigt förblir paragrafen oförändrad.

15 §. Energimärkning av energirelaterade produkter. Paragrafen upphävs eftersom bestämmelserna i den överlappar artikel 1 i förordningen om energimärkning.

16 §. Utsläppande på marknaden och otillåten användning av märkningen. Paragrafen upphävs eftersom bestämmelserna i den överlappar artikel 3 i förordningen om energimärkning.

17 §. Energimärke, informationsblad och teknisk dokumentation. Paragrafen upphävs eftersom bestämmelserna i den överlappar artikel 3 i förordningen om energimärkning.

18 a §. Krav på information vid marknadsföring. Paragrafen upphävs eftersom bestämmelserna i den överlappar artikel 6 i förordningen om energimärkning.

19 §. Uppgifter som ska lämnas till konsumenterna vid distansförsäljning. Till paragrafen fogas en hänvisning till förordningen om energimärkning. I övrigt förblir paragrafen oförändrad.

37 §. Straffbestämmelser. Artikel 7.4 i förordningen om energimärkning förutsätter att medlemsstaterna fastställer regler om sanktioner och kontrollmekanismer för överträdelse av förordningen och de produktgruppspecifika rättsakterna och vidtar alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de tillämpas. Förordningen om energimärkning förutsätter också att sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.

För att säkerställa att de krav på ekodesign för och energimärkning av produkter som lagen ställer och målen i förordningen om energimärkning uppfylls bör försummelse av vissa bestämmelser i lagen göras straffbart. De försummelser av skyldigheter som enligt den föreslagna lagen ska följas av sanktioner gäller huvudsakligen tillverkaren, den auktoriserade representanten, importören eller näringsidkaren. Av dessa aktörer krävs specialkunnande och särskild yrkeskompetens där aktsamhetsplikten framhävs.

Enligt förslaget ska bestämmelsen kort beskriva vad paragrafen gäller, eftersom materiella bestämmelser ska innehålla en tydlig skyldighet som det är straffbart att bryta mot.

Det föreslås att 37 § 1 mom. om straffbestämmelser ändras så att det hänvisas till artiklarna 3.1—3.5, 4.1—4.4, 4.6, 5.1 a och 6.1 a—e i förordningen om energimärkning i stället för till de upphävda 15—18 och 18 a § i ekodesignlagen.

Enligt 37 § 1 mom. 1—3 punkten i ekodesignlagen är det straffbart för tillverkare, auktoriserade representanter, näringsidkare och importörer att försumma sina skyldigheter avseende design av produkter eller bedömning av överensstämmelse eller sin skyldighet att avge en försäkran om överensstämmelse.

Enligt 37 § 1 mom. 4—9 punkten i lagen är det straffbart för tillverkare eller deras auktoriserade representanter att försumma skyldigheten att lämna uppgifter, skyldigheten att tillgänglighålla dokument eller skyldigheten att tillgänglighålla information om en hållbar användning av den energirelaterade produkten, om den energirelaterade produktens ekologiska profil och fördelarna med ekodesign samt för näringsidkare och besiktningsorgan att försumma skyldigheten att lämna uppgifter. Det är även straffbart att försumma skyldigheten att leverera tryckta etiketter och ett produktinformationsblad, skyldigheten att fästa ett energimärke, skyldigheten att säkerställa att etiketter och produktinformationsblad är korrekta, skyldigheten att så snart en enhet av en modell är i bruk begära ett medgivande från kunden för alla ändringar som skulle ha en negativ inverkan på parametrarna på enhetens energieffektivitetsetikett såsom de fastställs i den relevanta produktgruppspecifika, dvs. den delegerade rättsakten, eller skulle förhindra utsläppande på marknaden av produkter som är utformade så att en modells prestanda automatiskt ändras under provningsförhållanden samt för återförsäljare att försumma skyldigheten att visa etiketten.

Enligt 37 § 1 mom. 10 punkten i lagen är det straffbart för leverantörer eller återförsäljare att försumma sin hänvisningsskyldighet, rättelseskyldighet eller förbudet mot att tillhandahålla eller visa andra etiketter, märken, symboler eller påskrifter när det gäller produkter som omfattas av produktgruppspecifika, dvs. delegerade rättsakter, förbudet mot att tillhandahålla eller visa efterliknande etiketter när det gäller produkter som inte omfattas av produktgruppspecifika rättsakter eller förbudet mot att tillhandahålla eller visa efterliknande etiketter när det gäller produkter som inte är energirelaterade.

Enligt 37 § 1 mom. 11—12 punkten i lagen är det straffbart att försumma skyldigheten att använda finska och svenska samt för leverantörer att försumma de skyldigheter beträffande produkt databasen som anges i förordningen om energimärkning innan de på marknaden släpper ut en enhet av en ny modell som omfattas av en produktgruppspecifik, dvs. delegerad rättsakt. Det är straffbart att försumma skyldigheten att föra in information enligt bilaga I om den nya modellen i produkt databasen eller skyldigheten att göra en elektronisk version av den tekniska dokumentationen tillgänglig för granskning inom tio dagar från mottagandet av en begäran från marknadskontrollmyndigheterna eller kommissionen. Det är straffbart att försumma skyldigheten att föra in information om den nya modellen, såsom denna anges i bilaga I, i produkt databasens offentliga del och efterlevnadsdelen, skyldigheten att i produkt databasen föra in information, såsom denna anges i bilaga I, för modeller av vilka enheter släpptes ut på marknaden före den 1 augusti 2017, leverantörers skyldighet att i databasen ange när de inte längre släpper ut enheter av en modell på marknaden efter det att den sista enheten av en modell har släppts ut på marknaden och leverantörers skyldighet att behålla informationen om denna modell i produkt databasens efterlevnadsdel under en period på 15 år eller någon annan föreskriven tid och att behålla informationen i databasens offentliga del.

Enligt 37 § 1 mom. 13—14 punkten i lagen är det straffbart att försumma de skyldigheter som gäller besiktningsorganets uppgifter och de åtgärder som gäller energirelaterade produkter som inte överensstämmer med kraven. I ekodesignlagens 24 § föreskrivs om utförande av besiktningsorganets uppgifter och i 34 § om åtgärder när en energirelaterad produkt inte överensstämmer med kraven.

Enligt paragrafens 2 mom. får den som bryter mot ett förbud eller åläggande som förenats med vite inte dömas till straff för samma gärning. Momentet motsvarar 37 § 3 mom. i den gällande ekodesignlagen.

Hänvisningen till lagen om CE-märkningsförfattning (187/2010) i 2 mom. i den gällande ekodesignlagen flyttas till 3 mom.

41 §. Ikraftträdande. Paragrafens 2 mom. ändras så att det inte längre föreskrivs att bestämmelserna om energimärkning inte heller tillämpas på sådana energirelaterade produkter som säljs begagnade, eftersom det redan finns en motsvarande bestämmelse i artikel 1.2 a i förordningen om energimärkning. Förordningen om energimärkning syftar till att alla produkter som för första gången släpps ut på unionsmarknaden, inklusive begagnade produkter importerade från länder utanför EU, ska omfattas av förordningens tillämpningsområde. Produkter som tillhandahålls på unionsmarknaden för andra gången eller mer omfattas dock inte av förordningens tillämpningsområde. I övrigt förblir paragrafen oförändrad.

43 §. Författningar som förblir i kraft. Det föreslås att paragrafen upphävs. Alla utom en av de författningar och föreskrifter som utfärdats med stöd av den upphävda lagen om anordningars energieffektivitet och som tidigare räknades upp i paragrafen har upphävts. Avsikten är att ersätta den i 1 mom. 1 punkten avsedda föreskriften om effektivitetskrav för värmepannor, Finlands byggbestämmelsesamling, D7, föreskrifter 1997, med en förordningsändring som görs med stöd av ekodesignlagen.

2 Närmare bestämmelser och föreskrifter

De viktigaste kraven i förordningen om energimärkning avseende Europeiska unionens medlemsstater har inkluderats i den föreslagna ekodesignlagen. För närvarande bereds en ny förordning av statsrådet om krav på ekodesign för produkter.

Statsrådets förordning om krav på ekodesign för produkter (1043/2010) har utfärdats med stöd av ekodesignlagen. Avsikten är att till den nya förordningen av statsrådet flytta bestämmelserna i artikel 7.2 och bilagorna III–IV i verkningsgradsdirektivet (92/1997/EEG), som genomförts genom miljöministeriets föreskrift (D7 Finlands byggbestämmelsesamling, miljöministeriet, Bostads- och byggnadsavdelningen, Effektivitetskrav för värmepannor, föreskrifter 1997) med stöd av 7 § 2 mom. i ekodesignlagen. Genom kommissionens förordning 813/2013 upphävdes verkningsgradsdirektivet (92/42/EEG), med undantag för artiklarna 7.2 och 8 och bilagorna 3—4.

3 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2019.

4 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

I 7 § i lagförslaget finns ett bemyndigande att ändra förordningen. I 7 §, som gäller bedömning av energirelaterade produkters överensstämmelse med kraven, ges besiktningsorganet ett bemyndigande att flytta de gällande bestämmelserna om effektivitetskrav för värmepannor i D7 i Finlands byggbestämmelsesamling, som utfärdas av miljöministeriet, till en lag som utfärdas med stöd av denna lag.

I propositionen föreslås det att det stiftas en lag om ändring av lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter. Efter att förordningen om energimärkning trätt i kraft ska ekodesignlagen uppdateras till den del som den nya förordningen förutsätter.

Enligt 80 § 1 mom. i grundlagen kan republikens president, statsrådet och ministerierna utfärda förordningar med stöd av ett bemyndigande i grundlagen eller någon annan lag. Genom lag ska utfärdas bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter samt om frågor som enligt grundlagen i övrigt hör till området för lag. Dessutom har grundlagsutskottet (GrUU 48/2001 rd) understrukt att 80 § 1 och 2 mom. i grundlagen inskränker tolkningen av bemyndigandebestämmelserna och innehållet i bestämmelserna och föreskrifterna. Det går inte att utfärda allmänna rättsregler om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter eller frågor som enligt grundlagen i övrigt hör till området för lag (GrUU 16/2002 rd).

Enligt artikel 7.4 i förordningen om energimärkning ska medlemsstaterna fastställa regler om sanktioner och kontrollmekanismer för överträdelse av förordningen och de delegerade akterna och vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de tillämpas. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.

Lagstiftningen bör ta hänsyn till den straffrättsliga proportionalitetsprincipen, vilket innebär att man måste bedöma huruvida kriminalisering är nödvändigt för att det bakomliggande rätts-

liga syftet ska uppfyllas. Enligt grundlagens 21 § ska medborgarnas rättsskydd tryggas och enligt 22 § ska det allmänna se till att de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna tillgodoses.

För att kraven i grundlagens 8, 21 och 22 § ska uppfyllas och eftersom frågan nu regleras i förordningen om energimärkning föreslås det att straffbestämmelsen i ekodesignlagen ska preciseras så att det av varje punkt i 37 § 1 mom. framgår för vilken förseelse respektive påföljd bestäms.

Enligt förslaget ska påföljdsbestämmelsen ändras, eftersom även straffbestämmelsen skrivs om i och med att en del av ekodesignlagens paragrafer upphävs.

Enligt grundlagens 120 § har landskapet Åland självstyrelse enligt vad som särskilt bestäms i självstyrelselagen för Åland. Detta lagförslag hör delvis till Ålands lagstiftningsbehörighet och ska sändas på remiss och senare genomföras genom en landskapslag.

Med stöd av vad som anförts ovan anser regeringen att lagen kan stiftas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om ändring av lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter (1005/2008) 15—18, 18 a och 43 §, sådana de lyder, 15—18 och 18 a § i lag 1009/2010 och 43 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1009/2010, samt
ändras lagens 1—2, 7, 8, 19 och 37 § samt 41 § 2 mom., sådana de lyder, 1, 2, 7 och 8 § delvis ändrade i lag 1009/2010 samt 19 och 37 § samt 41 § 2 mom. i lag 1009/2010 som följer:

1 §

Lagens syfte

I denna lag föreskrivs det om kraven på ekodesign för energirelaterade produkter. I fråga om kraven på energimärkning av energirelaterade produkter gäller vad som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1369 om fastställande av en ram för energimärkning och om upphävande av direktiv 2010/30/EU, nedan förordningen om energimärkning.

Syftet med denna lag är att främja hållbar utveckling genom att energieffektivitet, miljöprestanda och försörjningsberedskap i fråga om energi förbättras.

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på sådana produkter som avses i artikel 1 i förordningen om energimärkning och på energirelaterade produkter för vilka Europeiska unionen utfärdar produktgruppspecifika krav.

Denna lag tillämpas inte på trafikmedel som är avsedda för transport av personer eller varor.

7 §

Bedömning av energirelaterade produkters överensstämmelse med kraven

En tillverkare eller dennes auktoriserade representant ska innan en energirelaterad produkt släpps ut på marknaden eller tas i bruk se till att en bedömning av överensstämmelse görs för att säkerställa att den energirelaterade produkten uppfyller alla krav som ställs i denna lag.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om förfarandet för bedömning av energirelaterade produkters överensstämmelse med kraven.

8 §

Försäkran om överensstämmelse

Innan en energirelaterad produkt släpps ut på marknaden eller tas i bruk ska en försäkran om att produkten överensstämmer med kraven avges. I försäkran om överensstämmelse ska tillverkaren eller dennes auktoriserade representant försäkra att den energirelaterade produkten överensstämmer med denna lag.

Den tekniska dokumentationen och försäkran om överensstämmelse ska finnas på finska eller svenska eller något annat språk som Säkerhets- och kemikalieverket har godkänt.

Närmare bestämmelser om de uppgifter som ska lämnas i en försäkran om överensstämmelse utfärdas genom förordning av statsrådet.

19 §

Uppgifter som ska lämnas till konsumenterna vid distansförsäljning

En näringsidkare ska vid sådan distansförsäljning som avses i förordningen om energimärkning och 6 kap. i konsumentskyddslagen (38/1978) i god tid innan avtal ingås ge konsumenten de uppgifter som ska lämnas på energimärket och i informationsbladet.

Genom förordning av miljöministeriet kan närmare bestämmelser utfärdas om de uppgifter om energirelaterade byggprodukter som ska lämnas vid distansförsäljning.

Genom förordning av arbets- och näringsministeriet kan närmare bestämmelser utfärdas om de uppgifter om andra energirelaterade produkter än byggprodukter vilka ska lämnas vid distansförsäljning.

37 §

Straffbestämmelser

Den som uppsåtligt eller av grov oaktsamhet bryter mot

1) skyldigheten avseende design av produkter enligt 6 § 2 mom. eller bestämmelser som utfärdats med stöd av 6 § 3 mom.

2) skyldigheten enligt 7 § att sörja för bedömningen av överensstämmelse med kraven,

3) skyldigheten enligt 8 § eller bestämmelser som utfärdats med stöd av 8 § att avge en försäkran om överensstämmelse,

4) tillverkares eller deras representanters skyldighet enligt 12 § att lämna uppgifter,

5) skyldigheten enligt 13 § 1 mom. att tillgänglighålla information,

6) skyldigheten enligt 14 § att tillgänglighålla information om en hållbar användning av den energirelaterade produkten, om den energirelaterade produktens ekologiska profil och fördelarna med ekodesign,

7) näringsidkares skyldighet enligt 19 eller 28 § att lämna uppgifter eller besiktningsorgans skyldighet enligt 33 § att lämna uppgifter,

8) leverantörers skyldighet enligt artikel 3.1—3.5 i förordningen om energimärkning att leverera tryckta etiketter och ett produktinformationsblad, att fästa ett energimärke, att säkerställa att etiketter och produktinformationsblad är korrekta, att så snart en enhet av en modell är i bruk begära ett medgivande från kunden för alla ändringar som skulle ha en negativ inverkan på parametrarna på enhetens energieffektivitetsetikett såsom de fastställs i den relevanta

produktgruppspecifika rättsakten eller att förhindra utsläppande på marknaden av produkter som är utformade så att en modells prestanda automatiskt ändras under provningsförhållanden,

9) återförsäljares skyldighet enligt artikel 5.1 a i förordningen om energimärkning att visa etiketten,

10) leverantörers eller återförsäljares hänvisningsskyldighet enligt artikel 6.1 a i förordningen om energimärkning, rättelseskyldighet enligt artikel 6.1 b, förbudet enligt artikel 6.1 c mot att tillhandahålla eller visa andra etiketter, märken, symboler eller påskrifter när det gäller produkter som omfattas av produktgruppspecifika rättsakter, förbudet enligt artikel 6.1 d mot att tillhandahålla eller visa efterliknande etiketter när det gäller produkter som inte omfattas av produktgruppspecifika rättsakter eller förbudet enligt artikel 6.1 e mot att tillhandahålla eller visa efterliknande etiketter när det gäller produkter som inte är energirelaterade,

11) skyldigheten enligt 20 § att använda finska och svenska,

12) leverantörers skyldighet beträffande produkt databasen enligt artiklarna 4.1 och 4.2 i förordningen om energimärkning att innan de på marknaden släpper ut en enhet av en ny modell som omfattas av en produktgruppspecifik rättsakt föra in information om den nya modellen, såsom denna anges i bilaga I, i produkt databasens offentliga del och efterlevnadsdelen eller att göra en elektronisk version av den tekniska dokumentationen tillgänglig för granskning inom tio dagar från mottagandet av en begäran från marknadskontrollmyndigheterna eller kommissionen, skyldigheten enligt artikel 4.3 att i produkt databasen föra in information, såsom denna anges i bilaga I, för modeller av vilka enheter släpptes ut på marknaden före den 1 augusti 2017, leverantörers skyldighet enligt artikel 4.4. att i databasen ange när de inte längre släpper ut enheter av en modell på marknaden, skyldigheten enligt artikel 4.6 att efter det att den sista enheten av en modell har släppts ut på marknaden behålla informationen om denna modell i produkt databasens efterlevnadsdel under en period på 15 år eller någon annan föreskriven tid och att behålla informationen i databasens offentliga del,

13) den skyldighet enligt 24 § som gäller besiktningsorganets uppgifter, eller

14) en begränsning eller ett förbud eller föreläggande som avses i 34 §,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, *för brott mot bestämmelserna om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter dömas till böter.*

Den som bryter mot ett förbud eller åläggande som har meddelats med stöd av denna lag och som förenats med vite får inte med stöd av 1 mom. dömas till straff för samma gärning.

Bestämmelser om CE-märkningsförseelse finns i lagen om CE-märkningsförseelse (187/2010).

41 §

Ikraftträdande

Bestämmelserna om energimärkning tillämpas inte på sådana energirelaterade produkter vars tillverkning har upphört och som släppts ut på marknaden innan Europeiska kommissionens rättsakt om energimärkning av produktgruppen i fråga ska börja tillämpas.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 11 oktober 2018

Statsminister

Juha Sipilä

Bostads-, energi- och miljöminister Kimmo Tiilikainen

Lag

om ändring av lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter (1005/2008) 15—18, 18 a och 43 §, sådana de lyder, 15—18 och 18 a § i lag 1009/2010 och 43 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1009/2010, samt
ändras lagens 1—2, 7, 8, 19 och 37 § samt 41 § 2 mom., sådana de lyder, 1, 2, 7 och 8 § delvis ändrade i lag 1009/2010 samt 19 och 37 § samt 41 § 2 mom. i lag 1009/2010 som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Lagens syfte

I denna lag föreskrivs det om kraven på ekodesign för energirelaterade produkter.

1 §

Lagens syfte

I denna lag föreskrivs det om kraven på ekodesign för energirelaterade produkter. I fråga om kraven på energimärkning av energirelaterade produkter gäller vad som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1369 om fastställande av en ram för energimärkning och om upphävande av direktiv 2010/30/EU, nedan förordningen om energimärkning.

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på energirelaterade produkter för vilka Europeiska unionen utfärdar produktgruppspecifika krav.

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på sådana produkter som avses i artikel 1 i förordningen om energimärkning och på energirelaterade produkter för vilka Europeiska unionen utfärdar produktgruppspecifika krav.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §

*Bedömning av energirelaterade produkters
överensstämmelse med kraven*

Genom förordning av statsrådet kan närmare bestämmelser utfärdas om hur energirelaterade produkters överensstämmelse med kraven ska visas.

7 §

*Bedömning av energirelaterade produkters
överensstämmelse med kraven*

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om förfarandet för bedömning av energirelaterade produkters överensstämmelse med kraven.

8 §

Försäkran om överensstämmelse

Den tekniska dokumentationen och försäkran om överensstämmelse ska finnas på finska eller svenska eller något annat språk som Säkerhets- och kemikalieverket har godkänt.

15 §

Energimärkning av energirelaterade produkter

Energirelaterade produkter ska förses med energimärkning på det sätt som föreskrivs nedan.

Med energimärkning avses ett energimärke som fästs på en energirelaterad produkt och ett informationsblad som inkluderas i produktinformationen, när märket och informationsbladet innehåller uppgifter om den energirelaterade produktens energiförbrukning och vid behov om förbrukning av andra resurser, såsom vatten eller kemikalier, under användningstiden samt om den energirelaterade produktens prestanda.

Kraven på energimärkning av energirelaterade produkter omfattar inte inbyggda eller installerade produkter, om inte något annat bestäms särskilt i de produktgruppspecifika krav som avses i 2 § 1 mom.

(upphävs)

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

16 §

(upphävs)

Utsläppande på marknaden och otillåten användning av märkningen

Tillverkaren av energirelaterade produkter, dennes auktoriserade representant, importören och näringsidkaren ansvarar för att en energirelaterad produkt för vilken det krävs energimärkning uppfyller de krav på energimärkning som ställs i denna lag och i bestämmelser som utfärdats med stöd av den, innan den energirelaterade produkten släpps ut på marknaden.

Den energimärkning av energirelaterade produkter som avses i denna lag får inte användas på något annat sätt än det som anges i denna lag. Ansvar för detta bärs av produkttillverkaren, dennes auktoriserade representant, importören och näringsidkaren.

17 §

(upphävs)

Energimärke, informationsblad och teknisk dokumentation

Tillverkaren av en energirelaterad produkt, dennes auktoriserade representant, importören och näringsidkaren ska

1) se till att ett energimärke utarbetas enligt kraven och att det levereras till de näringsidkare som säljer den energirelaterade produkten eller på annat sätt bjuder ut den energirelaterade produkten till konsumenter,

2) sammanställa ett informationsblad, vars uppgifter ska ingå i en broschyr om den energirelaterade produkten eller, om någon broschyr inte har utarbetats, ska uppgifterna i informationsbladet ingå i de handlingar som tillsammans med produkten sänds till de näringsidkare som säljer produkten till konsumenter,

3) utarbeta sådan teknisk dokumentation över den energirelaterade produkten med hjälp av vilken tillsynsmyndigheten kan bedöma om de uppgifter som lämnas på ener-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

gimärket och i informationsbladet är korrekta,

4) förvara den tekniska dokumentationen i fem år efter det att den sista energirelaterade produkten har tillverkats, och

5) på begäran ställa den tekniska dokumentationen i elektronisk form till förfogande för tillsynsmyndigheten eller Europeiska kommissionen inom tio arbetsdagar från mottagandet av sådan begäran från tillsynsmyndigheten eller kommissionen.

Genom förordning av miljöministeriet kan närmare bestämmelser utfärdas om de krav som enligt 1 mom. ställs på energirelaterade byggprodukter.

Genom förordning av arbets- och näringsministeriet kan närmare bestämmelser utfärdas om de krav som enligt 1 mom. ställs på andra än byggprodukter. 18 §

Fästande av energimärke på energirelaterade produkter

En näringsidkare som säljer eller på annat sätt bjuder ut en energirelaterad produkt till konsumenterna ska på en energirelaterad produkt som säljs på ett detaljförsäljningsställe eller annars ställs ut för att bjudas ut till konsumenterna fästa ett energimärke så att det är väl synligt och läsbart.

Det är förbjudet att använda andra etiketter, märken, symboler eller påskrifter på energirelaterade produkter, om detta sannolikt kommer att vilseleda slutanvändaren eller orsaka förväxling när det gäller förbrukningen av energi eller eventuella andra väsentliga resurser under användningen.

18 §

(upphävs)

Fästande av energimärke på energirelaterade produkter

En näringsidkare som säljer eller på annat sätt bjuder ut en energirelaterad produkt till konsumenterna ska på en energirelaterad produkt som säljs på ett detaljförsäljningsställe eller annars ställs ut för att bjudas ut till konsumenterna fästa ett energimärke så att det är väl synligt och läsbart.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Det är förbjudet att använda andra etiketter, märken, symboler eller påskrifter på energirelaterade produkter, om detta sannolikt kommer att vilseleda slutanvändaren eller orsaka förväxling när det gäller förbrukningen av energi eller eventuella andra väsentliga resurser under användningen.

18 a §

(upphävs)

Krav på information vid marknadsföring

Vid all reklam för de enskilda modellerna av energirelaterade produkter ska produktens energieffektivitetsklass nämnas i anslutning till energi- eller prisinformationen.

I tekniska manualer, broschyrer och i annat tekniskt säljfrämjande material som beskriver de specifika tekniska egenskaperna för en energirelaterad produkt ska produktens energieffektivitetsklass nämnas eller behövliga uppgifter om dess energianvändning ges. Detta gäller också material i elektronisk form.

19 §

Uppgifter som ska lämnas till konsumenterna vid distansförsäljning

En näringsidkare ska vid sådan distansförsäljning som avses i 6 kap. i konsumentskyddslagen i god tid innan avtal ingås ge konsumenten de uppgifter som ska lämnas på energimärket och i informationsbladet.

19 §

Uppgifter som ska lämnas till konsumenterna vid distansförsäljning

En näringsidkare ska vid sådan distansförsäljning som avses i förordningen om energimärkning och 6 kap. i konsumentskyddslagen (38/1978) i god tid innan avtal ingås ge konsumenten de uppgifter som ska lämnas på energimärket och i informationsbladet.

37 §

Straffbestämmelse

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

1) släpper ut en energirelaterad produkt på

37 §

Straffbestämmelser

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot

1) skyldigheten avseende design av produk-

Gällande lydelse

marknaden eller tar i bruk en energirelaterad produkt i strid med bestämmelserna i 4, 6–9 § eller 16 § 1 mom.,

2) bryter mot skyldigheten enligt 12–14 eller 17 §, 18 § 1 mom., 18 a, 19, 20 eller 24 §,

3) bryter mot den skyldighet att lämna uppgifter som föreskrivs i 28 eller 33 §, eller

4) bryter mot ett förbud eller ett åläggande enligt 16 § 2 mom., 18 § 2 mom. eller 34 §, ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för brott mot lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter dömas till böter.

Bestämmelser om CE-märkningsföreseelse finns i lagen om CE-märkningsföreseelse (187/2010).

Den som bryter mot ett förbud eller ett åläggande som har fastställts med stöd av 34 § och förenats med vite, kan lämnas obestraftad för samma gärning.

Föreslagen lydelse

ter enligt 6 § 2 mom. eller bestämmelser som utfärdats med stöd av 6 § 3 mom.

2) skyldigheten enligt 7 § att sörja för bedömningen av överensstämmelse med kraven,

3) skyldigheten enligt 8 § eller bestämmelser som utfärdats med stöd av 8 § att avge en försäkran om överensstämmelse,

4) tillverkares eller deras representanters skyldighet enligt 12 § att lämna uppgifter,

5) skyldigheten enligt 13 § 1 mom. att tillgänglighålla information,

6) skyldigheten enligt 14 § att tillgänglighålla information om en hållbar användning av den energirelaterade produkten, om den energirelaterade produktens ekologiska profil och fördelarna med ekodesign,

7) näringsidkares skyldighet enligt 19 eller 28 § att lämna uppgifter eller besiktningsorgans skyldighet enligt 33 § att lämna uppgifter,

8) leverantörers skyldighet enligt artikel 3.1–3.5 i förordningen om energimärkning att leverera tryckta etiketter och ett produktinformationsblad, att fästa ett energimärke, att säkerställa att etiketter och produktinformationsblad är korrekta, att så snart en enhet av en modell är i bruk begära ett medgivande från kunden för alla ändringar som skulle ha en negativ inverkan på parametrarna på enhetens energieffektivitetsetikett såsom de fastställs i den relevanta produktgruppspecifika rättsakten eller att förhindra utsläppande på marknaden av produkter som är utformade så att en modells prestanda automatiskt ändras under provningsförhållanden,

9) återförsäljares skyldighet enligt artikel 5.1 a i förordningen om energimärkning att visa etiketten,

10) leverantörers eller återförsäljares hänvisningsskyldighet enligt artikel 6.1 a i förordningen om energimärkning, rättelseskyldighet enligt artikel 6.1 b, förbudet enligt artikel 6.1 c mot att tillhandahålla eller visa andra etiketter, märken, symboler eller påskrifter när det gäller produkter som omfattas av produktgruppspecifika rättsakter, förbudet enligt artikel 6.1 d mot att tillhandahålla eller visa efterliknande etiketter när det

gäller produkter som inte omfattas av produktgruppspecifika rättsakter eller förbudet enligt artikel 6.1 e mot att tillhandahålla eller visa efterliknande etiketter när det gäller produkter som inte är energirelaterade,

11) skyldigheten enligt 20 § att använda finska och svenska,

12) leverantörers skyldighet beträffande produkt databasen enligt artiklarna 4.1 och 4.2 i förordningen om energimärkning att innan de på marknaden släpper ut en enhet av en ny modell som omfattas av en produktgruppspecifik rättsakt föra in information om den nya modellen, såsom denna anges i bilaga I, i produkt databasens offentliga del och efterlevnadsdelen eller att göra en elektronisk version av den tekniska dokumentationen tillgänglig för granskning inom tio dagar från mottagandet av en begäran från marknadskontrollmyndigheterna eller kommissionen, skyldigheten enligt artikel 4.3 att i produkt databasen föra in information, såsom denna anges i bilaga I, för modeller av vilka enheter släpptes ut på marknaden före den 1 augusti 2017, leverantörers skyldighet enligt artikel 4.4. att i databasen ange när de inte längre släpper ut enheter av en modell på marknaden, skyldigheten enligt artikel 4.6 att efter det att den sista enheten av en modell har släppts ut på marknaden behålla informationen om denna modell i produkt databasens efterlevnadsdel under en period på 15 år eller någon annan föreskriven tid och att behålla informationen i databasens offentliga del,

13) den skyldighet enligt 24 § som gäller besiktningsorganets uppgifter, eller

14) en begränsning eller ett förbud eller föreläggande som avses i 34 §,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för brott mot bestämmelserna om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter dömas till böter.

Den som bryter mot ett förbud eller åläggande som har meddelats med stöd av denna lag och som förenats med vite får inte med stöd av 1 mom. dömas till straff för samma gärning.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

*Bestämmelser om CE-märkningsföreseelse
finns i lagen om CE-märkningsföreseelse
(187/2010).*

41 §

41 §

Ikraftträdande

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2009.
Bestämmelserna om energimärkning tillämpas inte på sådana energirelaterade produkter vars tillverkning har upphört och som släppts ut på marknaden innan Europeiska kommissionens rättsakt om energimärkning av produktgruppen i fråga ska börja tillämpas. *Bestämmelserna om energimärkning tillämpas inte heller på sådana energirelaterade produkter som säljs begagnade.*

Bestämmelserna om energimärkning tillämpas inte på sådana energirelaterade produkter vars tillverkning har upphört och som släppts ut på marknaden innan Europeiska kommissionens rättsakt om energimärkning av produktgruppen i fråga ska börja tillämpas.

43 §

(upphävs)

Författningar som förblir i kraft

Följande författningar som utfärdats med stöd av lagen om anordningars energieffektivitet förblir alltså i kraft:

1) effektivitetskrav för värmepannor, Finlands byggbestämmelsesamling, D7, föreskrifter 1997,

2 punkten har upphävts genom L 26.11.2010/1009. (26.11.2010/1009)

3 punkten har upphävts genom L 26.11.2010/1009. (26.11.2010/1009)

4) handels- och industriministeriets beslut om uppgifter som skall lämnas vid energimärkning av elektriska tvättmaskiner för hushållsbruk (202/1996),

5) handels- och industriministeriets beslut om uppgifter som skall lämnas vid energimärkning av elektriska torktumlare för hushållsbruk (203/1996),

6) handels- och industriministeriets beslut om uppgifter som skall lämnas vid energimärkning av kombinerade tvättmaskiner/torktumlare för hushållsbruk (895/1997),

7) handels- och industriministeriets förord-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

ning om de uppgifter som skall ges vid energimärkning av lampor för hushållsbruk (859/2000),

8) handels- och industriministeriets förordning om uppgifter som skall lämnas vid energimärkning av diskmaskiner (1009/2000),

9) handels- och industriministeriets förordning om uppgifter som skall lämnas vid energimärkning av elektriska ugnar för hushåll (1052/2002),

10) miljöministeriets förordning om uppgifter som skall lämnas vid energimärkning av luftkonditioneringsapparater för hushållsbruk (1271/2002),

11) handels- och industriministeriets förordning om uppgifter som skall lämnas vid energimärkning av elektriska kylskåp, frysar och kombinationer av dessa för hushållsbruk (541/2004).

På de apparater som avses i de författningar och föreskrifter som nämns i 1 mom. tillämpas vad som i denna lag och med stöd av den föreskrivs om produkterna. På de leverantörer som avses i nämnda författningar och föreskrifter tillämpas på motsvarande sätt det som i denna lag föreskrivs om tillverkaren, dennes auktoriserade representant, importören eller näringsidkaren.

Handels- och industriministeriets beslut om uppgifter som skall lämnas vid energimärkning av elektriska tvättmaskiner för hushållsbruk 202/1996 har upphävts genom F 1226/2011. Handels- och industriministeriets förordning om uppgifter som skall lämnas vid energimärkning av elektriska ugnar för hushåll 1052/2002 har upphävts genom F 1141/2014.

Denna lag träder i kraft den 20 .
